

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 18. heinäkuuta 2016
(OR. en)

11252/16

COASI 160	ECOFIN 706
ASIE 63	ENER 288
POLGEN 90	COMPET 423
RELEX 641	RECH 252
CFSP/PESC 623	JAI 679
CSDP/PSDC 451	CYBER 87
DEVGEN 169	IND 163
CLIMA 89	ENV 498
TRANS 303	CULT 65
WTO 217	CONOP 59

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtetäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 18. heinäkuuta 2016

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 11319/16

Asia: EU:n Kiina-strategia
– Neuvoston päätelmät (18. heinäkuuta 2016)

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3482. istunnossaan 18. heinäkuuta 2016 hyväksymät päätelmät EU:n Kiina-strategiasta.

Neuvoston päätelmät EU:n Kiina-strategiasta

1. Neuvosto on tyytyväinen korkean edustajan ja Euroopan komission yhteiseen tiedonantoon "EU:n uuden Kiinan-strategian lähtökohdat", joka yhdessä näiden päätelmien kanssa muodostaa poliittisen kehyksen EU:n kanssakäymiselle Kiinan kanssa tulevinä vuosina.
2. Neuvosto näkee merkittäviä mahdollisuuksia yhteistyölle Kiinan kanssa, erityisesti mahdollisuuksia luoda uusia työpaikkoja ja kasvua Euroopan unionissa ja saada Kiina edistymään uudistusprosessissaan tavalla, jolla varmistetaan avoimuus, tasapuoliset toimintaedellytykset ja todelliset yhteiset hyödyt. Näiden rinnalla on merkittäviä mahdollisuuksia työskennellä Kiinan kanssa globaalien julkishyödykkeiden, kestävän kehityksen ja kansainvälisen turvallisuuden edistämiseksi ja käsitellä monenvälisen järjestelmän puitteissa globaaleja ja alueellisia haasteita.
3. EU:n ja Kiinan vuoteen 2020 ulottuvalla strategisella yhteistyöohjelmalla on tärkeä asema korkeimman tason yhteisenä asiakirjana, joka ohjaa EU:n ja Kiinan kattavaa strategista kumppanuutta. EU:n Kiina-strategialla edistetään EU:n omia intressejä sekä yleismaailmallisia arvoja. Siinä todetaan, että Kiinan roolia kansainvälisessä järjestelmässä olisi lisättävä, ja autetaan tämän roolin määrittelyssä. Strategia perustuu myönteiseen kumppanuuteen yhdistettynä erojen rakentavaan käsittelyyn.
4. Neuvosto edellyttää, että EU:n ja Kiinan väliset suhteet tuovat kaikilta osin vastavuoroista hyötyä. EU:n kanssakäymisessä Kiinan kanssa toimitaan periaatteiden mukaisesti, käytännöllisesti ja pragmaattisesti unohtamatta EU:n arvoja ja intressejä. Lisäksi EU edellyttää, että Kiina kantaa maailmanlaajuisen vaikutuksensa mukaisen vastuunsa ja tukee sääntöihin perustuvaa kansainvälistä järjestystä, josta myös Kiina hyötyy.

5. Neuvosto korostaa sitä, että ihmisoikeuksien ja oikeusvaltioperiaatteen edistäminen on jatkossakin keskeisellä sijalla EU:n Kiinan-suhteissa. Ihmisoikeuksien puolustajien, juristien, toimittajien ja työntekijöiden oikeuksien puolustajien sekä heidän perheenjäsentensä toistuvat pidätykset ja jatkuva häirintä ovat suuri huolenaihe. EU kehottaa edelleen Kiinaa täyttämään kansainväliset velvoitteensa, noudattamaan kansainvälisiä normeja ja kunnioittamaan omia perustuslaillisia takeitaan ja antamaansa sitoumusta vaalia oikeusvaltioperiaatetta. EU kehottaa edelleen Kiinaa varmistamaan kansalaisyhteiskunnalle, myös ulkomaisille valtioista riippumattomille järjestöille, turvallisen ja suotuisan toimintaympäristön ja suojelemaan vähemmistöihin kuuluvien oikeuksia myös Tiibetissä ja Xinjiangissa.
6. Neuvosto vahvistaa EU:n "yhden Kiinan" politiikan. EU tukee edelleen peruslain (Basic Law) ja "yksi maa, kaksi järjestelmää" -periaatteen täysimääräistä soveltamista sekä Hongkongissa että Macaossa. EU vahvistaa olevansa sitoutunut jatkamaan Taiwanin-suhteidensa kehittämistä ja tukemaan niitä yhteisiä arvoja, joille sen hallintojärjestelmä perustuu. EU tukee aktiivisesti Manner-Kiinan ja Taiwanin välisten suhteiden rakentavaa kehittämistä osana Aasian ja Tyynenmeren alueen rauhanomaista kehitystä.
7. Kattava investointisopimus on EU:n päätavoite EU:n ja Kiinan taloussuhteiden syventämisessä ja tasapainottamisessa. Neuvosto uskoo, että kunnianhimoisemmat uudistukset Kiinassa talouden vapauttamiseksi, valtio-omisteisen sektorin roolin vähentämiseksi ja tasapuolisten toimintaedellytysten luomiseksi yrityksille avaisivat uusia markkinoita. Sen jälkeen kun kunnianhimoinen kattava investointisopimus on tehty, molemmat osapuolet voisivat harkita, kun edellytykset siihen ovat olemassa, laajempia pidemmän aikavälin tavoitteita kuten vapaakauppasopimusta. EU aikoo selvittää investoinneista Kiinan kanssa parhaillaan käytävien neuvottelujen pohjalta mahdollisuuksia käynnistää investointeja koskevat neuvottelut myös Hongkongin ja Taiwanin kanssa. EU odottaa, että korkeimpaan kansainväliseen suojaan perustuva maantieteellisiä merkintöjä koskeva sopimus tehdään nopeasti.

8. Neuvosto pitää myönteisenä Kiinan tuottavia investointeja Eurooppaan, kunhan toiminta on EU:n politiikan ja lainsäädännön mukaista. Euroopan investointiohjelman pitäisi luoda uusia yhteistyömahdollisuuksia kaikkien investointeihin liittyvien näkökohtien osalta. Kiinan olisi rajoitettava EU:n Kiinaan tekemiin investointeihin kohdistuvat turvallisuusperusteiset tarkastelut ainoastaan sellaisiin tapauksiin, joissa on oikeutettuja kansallista turvallisuutta koskevia huolenaiheita. EU odottaa vastavuoroisesti, että Kiinan Eurooppaan tekemät suorat ulkomaaninvestoinnit perustuvat markkinoiden vapauden periaatteisiin, ja kiinnittää erityistä huomiota mahdolliseen markkinoiden vääristymiseen ja muihin riskeihin, joita voi aiheutua tukia tai muita etuja valtiolta saavien yritysten investoinneista.
9. Neuvosto on vakavasti huolissaan Kiinan teollisuuden ylikapasiteetista monilla aloilla, etenkin teräksen tuotannossa. EU odottaa Kiinalta merkittäviä ja todennettavia nettoleikkauksia teollisuuden ylikapasiteettiin. Siihen tarvitaan selkeä aikataulu sitoumuksien toteuttamisesta ja riippumaton valvontamekanismi, kuten OECD on suosittanut. Kiinan taloutensa kehittämiseksi laatimien aloitteiden olisi perustuttava läpinäkyvyyteen, avoimuuteen ja yhdenvertaiseen kohteluun markkinaperiaatteiden mukaisesti.
10. Neuvosto kannustaa lisäämään tutkimus- ja innovointiyhteistyötä Kiinan kanssa. Digitaalitalouden alalla tehtävän yhteistyön tulisi edistää kasvua avointen markkinoiden, yhteisten standardien ja yhteisen tutkimustoiminnan kautta. Tasapuolisten toimintaedellytysten, myös vastavuoroisen pääsyn tutkimusohjelmiin ja rahoituslähteisiin, varmistaminen on edelleen ennakoedellytys yhteistyön jatkumiselle. EU ja sen jäsenvaltiot tiivistävät yhteistyötään Kiinan kanssa teollis- ja tekijänoikeuksien suojaamiseksi ja niiden noudattamisen valvomiseksi samalla, kun vahvistetaan toimenpiteitä, joilla torjutaan teollis- ja tekijänoikeuksiin sekä liikesalaisuuksiin kohdistuvia kybertoiminnan mahdollistamia varkauksia.

11. EU:n ja Kiinan yhteyskehys olisi saatava nopeasti kokonaisuudessaan toimintaan, ja sitä olisi käytettävä synergian aikaansaamiseksi EU:n ja Kiinan aloitteiden välillä ja Euroopan ja Aasian välisten liikenne-, palvelu- ja infrastruktuuriyhteyksien parantamiseen tarjoutuvien mahdollisuuksien hyödyntämiseksi etenkin pyrkimällä ensi sijassa yhdessä sopimukseen pilottihankkeiden luettelosta ja ensisijaisten toimien määrittelystä. Osa-alueellisilla yhteistyökehyksillä, muun muassa Kiinan ja Keski- ja Itä-Euroopan maiden välisellä yhteistyökehyksellä, pyritään myös saamaan aikaan tällaista synergiaa EU:n politiikkoja ja lainsäädäntöä noudattaen. Neuvosto kannattaa sitä, että Kiinan kanssa tehdään yhteistyötä sen esittämässä uusi silkkitie -aloitteessa siltä pohjalta, että Kiina täyttää ilmoittamansa tavoitteen tehdä siitä avoin alusta, jossa noudatetaan markkinasääntöjä sekä EU:n ja kansainvälisiä vaatimuksia ja standardeja ja joka täydentää EU:n politiikkoja ja hankkeita, jotta se hyödyttäisi kaikkia asianosaisia kaikissa maissa suunniteltujen reittien varrella.
12. Ihmisten välisiä suoria suhteita tieteen, koulutuksen, kulttuurin, terveyden, nuorison, urheilun ja muilla aloilla olisi valtavirtaistettava kaikkialla EU:n ja Kiinan välisissä suhteissa, jotta edistettäisiin kansalaisyhteiskunnan kehittämistä Kiinassa ja tuettaisiin Kiinan siirtymistä kestävämpään ja osallistavampaan yhteiskunnalliseen ja talouden malliin. Kun ensimmäiset toimet liikkuvuuden helpottamiseksi, laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi ja laittomien muuttajien palauttamiseksi on onnistuneesti toteutettu, EU:n ja Kiinan olisi aloitettava neuvottelut viisumien myöntämisen helpottamista sekä laittoman muuttoliikkeen torjuntaan liittyvää yhteistyötä ja takaisinottoa koskevista sopimuksista.
13. EU pyrkii laajentamaan ulkopoliittista yhteistyöagendaa Kiinan kanssa ja kannustaa Kiinaa rakentamaan ja aktiiviseen osallistumiseen toimiin, joilla edistetään turvallisuutta globaalina julkishyödykkeenä. Neuvosto kehottaa Kiinaa osallistumaan johdonmukaisella tavalla kansainvälisiin konfliktinratkaisuprosesseihin sen vastuun mukaisesti, joka sillä on YK:n turvallisuusneuvoston pysyvänä jäsenenä. EU pyrkii Kiinan ja EU:n Iran-sopimusneuvotteluissa noudattaman rakentavan toimintamallin pohjalta aktiiviseen yhteistyöhön Kiinan kanssa erityisesti Afganistaniin, Myanmariin, Syyriaan, Libyaan, Korean demokraattiseen kansantasavaltaan, muuttoliikkeen muodostamaan haasteeseen ja Lähi-itään liittyvissä kysymyksissä.

14. EU:n tulisi tehdä Kiinan kanssa yhteistyötä sen varmistamiseksi, että Kiinan toimet EU:n itäisten ja eteläisten naapureiden sekä Keski-Aasian suhteen lujittavat sääntöihin perustuvaa hallintotapaa, kestäväää kehitystä ja alueellista turvallisuutta.
15. EU:n Kiinan-politiikka on osa Aasian ja Tyynenmeren aluetta koskevaa kokonaisvaltaista poliittista lähestymistapaa, jossa otetaan täysimääräisesti huomioon EU:n läheiset suhteet Yhdysvaltojen, Japanin, Korean, ASEAN-maiden, Australian, Uuden-Seelannin ja muiden kumppanien kanssa ja EU:n osuus Aasian turvallisuuden varmistamisessa sekä hyödynnetään niitä kaikilta osin.
16. Euroopan unioni ja sen jäsenvaltiot, jotka ovat Yhdistyneiden Kansakuntien merioikeusyleissopimuksen (UNCLOS) sopimuspuolia, tunnustavat välitystuomioistuimen antaman päätöksen ja ovat sitoutuneet meriä koskevan oikeusjärjestelmän ylläpitoon kansainvälisen oikeuden periaatteiden ja UNCLOSin mukaisesti sekä riitojen rauhanomaiseen ratkaisuun.

EU ei ota kantaa täysivaltaisuuteen liittyviin vaatimusten näkökohtiin. Se katsoo, että riidan osapuolten on ratkaistava se rauhanomaisesti, selvennettävä vaatimuksiaan ja esitettävä ne kansainvälistä oikeutta kunnioittaen ja sen mukaisesti, mukaan lukien UNCLOSin puitteissa tehtävä työ.

EU palauttaa mieleen, että UNCLOSin riidanratkaisumenettelyt edesauttavat oikeusvaltioperiaatteeseen perustuvan kansainvälisen järjestyksen ylläpitoa ja edistämistä ja ovat keskeisen tärkeitä riitojen ratkaisemiseksi.

EU painottaa myös, että on olennaisen tärkeää vaalia UNCLOSissa vahvistettuja vapauksia, oikeuksia ja velvollisuuksia, erityisesti merenkulun ja ylilennon vapauksia.

EU kannattaa ASEANin ja Kiinan välisistä todellisista käytännesäännöistä käytävien keskustelujen pikaista päätökseen saattamista, jotta osapuolten toiminnasta Etelä-Kiinan merellä vuonna 2002 annettu julistus voitaisiin panna täytäntöön.

EU palauttaa mieleen 11. maaliskuuta 2016 antamansa julkilausuman ja kehottaa asianomaisia osapuolia käsittelemään ratkaisematta olevia ja muita asiaan liittyviä kysymyksiä neuvotteluteitse ja muiden rauhanomaisten keinojen avulla sekä pidättymään toimista, jotka ovat omiaan aiheuttamaan jännitteitä. EU, joka on ASEANin alueellisen foorumin (ARF) jäsen ja vuoden 1976 Kaakkois-Aasian ystävyys- ja yhteistyösopimuksen korkea sopimuspuoli, haluaa myös lujittaa yhteistyötä rauhan, tasapainon ja vakauden edistämiseksi alueella. EU onkin valmis helpottamaan toimia, jotka auttavat rakentamaan asianomaisten osapuolten välistä luottamusta.

Samalla kun EU ja sen jäsenvaltiot korostavat, että kaikkien valtioiden on tärkeää tehdä yhteistyötä meriliikenteen ja ruoppauksen kasvun myötä jo nyt vaarassa olevan meriekosysteemin suojelemiseksi, ne aikovat edelleen järjestää korkean tason vuoropuhelua meriturvallisuusyhteistyöstä ja vaihtaa parhaita käytäntöjä jaettujen luonnonvarojen, kuten kalastuksen, yhteisestä hoidosta ja kehittämisestä sekä valmiuksien kehittämistoimista.

17. Neuvosto kannattaa sitä, että EU aloittaa säännöllisen ja merkityksellisen vuoropuhelun Kiinan kanssa ja pyrkii yhdessä jäsenvaltioiden kanssa luomaan paremman yhteisen perustan aseriisunnalle, aseiden leviämisen estämiselle, terrorismin torjunnalle, muuttoliikkeen käsittelylle ja kyberturvallisuudelle. EU:n kanta aseidenvientikieltoon pysyy muuttumattomana.
18. Neuvosto on yhtä mieltä siitä, että EU voi edelleen laajentaa turvallisuus- ja puolustusyhteistyötä Kiinan kanssa, ja kannattaa työn jatkamista tällä alalla etenkin Afrikan osalta ja menestyksellä toteutetun merirosvouksen torjuntaa koskevan EU:n ja Kiinan merellisen yhteistyön laajentamista rauhanturvaamiseen ja valmiuksien kehittämiseen maalla.

19. Neuvosto on tyytyväinen siihen, että Kiina on lisännyt panostustaan globaalien haasteiden käsittelemiseksi muun muassa kestävä kehityksen, ilmastomuutoksen, energiaturvallisuuden, ympäristön ja terveyden aloilla, ja hyväksyy yhteiseen tiedonantoon sisältyvät ehdotukset EU:n ja Kiinan välisen yhteistyön tehostamisesta näillä aloilla. Neuvosto korostaa, että kestävä kehityksen toimintaohjelmassa 2030 EU:lle ja Kiinalle asetetaan yhteinen tehtävä pyrkiä poistamaan köyhyys ja saamaan aikaan kaikkia hyödyttävä kestävä kehitys tehokkaiden instituutioiden, hyvän hallinnon, oikeusvaltion ja yhteiskuntarauhan myötä. EU korostaa, että toimintaohjelman tehokas täytäntöönpano edellyttää yhteistyötä ja kumppanuutta kaikkien asiaankuuluvien sidosryhmien kanssa.
20. EU kannustaa Kiinaa lisäämään osallistumistaan kansainvälisiin pyrkimyksiin ratkaista pakolais- ja muuttoliikekriisi, mukaan lukien laittomien muuttajien palauttamisen helpottaminen.
21. Kiinan G20-ryhmän puheenjohtajakauden tulosten pohjalta EU tekee yhteistyötä Kiinan kanssa muun muassa G20-ryhmän kasvustrategioiden panemiseksi täytäntöön, vahvan, kestävä ja tasapainoisen kasvun varmistamiseksi, globaalien rahoitusmarkkinoiden häiriönsietokyvyn parantamiseksi, kansainvälisen veropolitiikan koordinoinnin ja yhteenliitettyihin infrastruktuureihin tehtävien investointien edistämiseksi, ilmastomuutokseen ja ilmastorahoitukseen, pakolais- ja muuttoliikkeeseen sekä terveyteen liittyvien kysymysten käsittelemiseksi ja globaalien korruption vastaisten sitoumusten täyttämiseksi. EU kannustaa Kiinaa sitoutuneempaan ja aktiivisempaan rooliin Maailman kauppajärjestössä (WTO) sekä monen- ja useammankeskisissä kauppajärjestöissä, ottamaan vastuuta samassa mitassa kuin se hyötyy avoimesta kauppajärjestelmästä ja tukemaan tähän liittyvien aloitteiden kehittämistä.
22. EU käyttää Kiinan-yhteyksissään kuuluvaa, selkeää ja yhtenäistä ääntä. Suhteissaan Kiinaan jäsenvaltiot, korkea edustaja ja komissio tekevät yhteistyötä, jotta varmistetaan johdonmukaisuus EU:n lainsäädännön, sääntöjen ja politiikkojen kanssa ja jotta lopputulos hyödyttäisi koko EU:ta.

23. Neuvosto pyytää korkeaa edustajaa ja komissiota edistämään yhteisessä tiedonannossa ja näissä päätelmissä määritettyjen painopisteiden täytäntöönpanoa tiiviissä yhteistyössä EU:n jäsenvaltioiden kanssa. EU:n Kiinan-strategian täytäntöönpanoa tarkastellaan tarpeen mukaan ulkoasiainneuvostossa ja muissa asiaankuuluvissa neuvoston kokoonpanoissa.
-